

Maskinflyttaren 2.0

OP Höglunds återupptog sin Smemax efter sex år i malpåse. Dan Persson utanför Stället har en sex-axlad ur andra generationen – och är nu inne på andra året. Svensk Åkeritidning hängde med på ett maskinflyttningsuppdrag i Finnskogen.

TEXT OCH FOTO: BOSSE NORVINGE

Vid Värmlandssporten, ett stenkast utanför Stället i norra Värmland träffar vi Dan Persson, D. P. Skogs AB i Värnäs. Hans röda Scania R620 gnistrar i morgonsolen och det rinner fortfarande lite vatten från morgonens avsköljning.

Redan för tio år sedan var Dan Persson inne på att få kärr-delen med boggi eftersom maskinerna blir allt tyngre. Numera är det OP Höglunds som tillverkar Smemax dunderbyggen och Dan fick den första med sex axlar.

Vi ska till sågverket i Ransby strax utanför Branäs för att hämta en skördare som ska till Skräckarberget utanför Borangen, nära norska gränsen. Framför oss ligger riksväg 62 och vi rullar norrut längs Klarälven. Skicket på vägen har en del att önska och som på andra sträckor i området är det tätt med skogsbilar. Det är inte mycket till marginaler och ojämnheter får ekipagen att svaja oroväckande.

Efter en dryg halvtimme rullar vi in på Moelvans anläggning, förbi upplaget med klintimmer som står under bevattning. En bit bortom några plåtbyggnader ligger en liten ogräsbeväxt yta som mest ser ut som en skrotgård eller reservdelsupplag. Längst bort står en Eco Log 560 C gallringsskördare som stått på området ett tag under tjällossningen men som nu äntligen ska igång på allvar i värmlandsskogarna. Maskinisten sitter i hytten och har redan startat upp maskineriet inför lastningen. Dan snor runt i gruset i ett moln av damm och snart är han ur hytten för att fälla ut alla breddningsklaffarna. Han rättar till slitbanorna från gamla lastbilsdäck som ligger på byggnationens körbanor.

– Gummit är jättebra. Maskinerna slirar inte när de ska upp på bilen och dessutom så sliter det mindre på grejerna, intygar Dan.

Han sträcker sig upp i hytten till manöverdosan som hänger på a-stolpen och med ett knapptryck är de hydrauliska ramperna nerfällda. Skördaren tar sikte och Dan vinkar upp honom på bygget samtidigt som maskinen försiktigt klättrar upp på bakänden. Stödskenor som likt gummiunderläggen är Dans ”uppfinning” gör påstigningen tryggare.

Snart återstår bara surrningen och efter ett tag är vi på väg norrut. I Brattmon svänger Dan av riksvägen och vi rullar vidare genom den svenska avfolkningsbygden.

Till slut når vi fram till ännu ett vägskäl där maskinföraren står och väntar med sin pickup för att leda oss rätt på en smal skogsväg till lossningsplatsen. Lossningen sker utan dramatik och snart faller skördaren sina första träd för att ta sig in i granskogen – allt medan Dan försöker hitta någonstans att vända. Några kilometer in på grusvägen hittar vi till slut en avtagsväg som är stor nog för att kunna svänga runt utan att behöva lyfta upp bakvagnen, som krävs ibland för att kunna svepa över diken om det är riktigt trångt, eller få extra tryck på drivaxlarna.

Bakvagnen ja, det är en egen släpvagnsregistrerad enhet på sex ton. Den är kopplad till VBG-draget men är också i framkant fastsatt med ett slags gångjärn och de två enheterna är ihop endast ledade vertikalt.

Med den bakre boggiaxeln på "kärran" upplyft styr Dan den främre boggiaxeln åt rätt håll via en liten joystick monterad vid sidorutan. Vändningen går smidigt trots en totallängd på nästan 16,5 meter. Så fort joysticken släpps går axeln tillbaka i läge och båda boggiaxlarna blir medspårande.

Dan Persson har sysslat med maskintransporter i 25 år. I huvudsak har det blivit skogsmaskiner men en och annan anläggningsmaskin har det också blivit, tack vare att gångborden är lyftbara.

Idag är han inne på sin sjätte bil sedan starten med ett begagnat bygge 1991.

Hans senaste har nu hunnit rulla i två år och samlat ihop 9 000 mil men den ser ut som ny – trots tuffa uppdrag bortom allfartsvägarna.

– Den förra gick lite styvt 70 000 mil och det var inga sprickor i den. Förr sprack det ofta här och där, berättar Dan och bekräftar att det hänt en hel del med ställkvaliteter och konstruktion.

Arbetsdagen har egentligen nästan bara börjat. Efter att Dan Persson släppt av en sömnig teknikredaktör som varit uppe i nästan ett halvt dygn drar han iväg mot Hofors med sitt Smemax-bygge. Fyra maskinflyttningar står på tur!

bosse.norvinge@akeri.se

